

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильесим
гээтхалэм
къыщегъэжьагъзу кыыдэкы

№ 82 (21336)

2017-рэ ильес

ГҮҮБДЖ

ЖЬОНЫГҮҮАКІЭМ и 16

Голос
адыга

«2017-рэ ильесим икілээгъэджэ анахь дэгъу» зыфиорз зэнэкъоюм хэлэжьагъэхэм, ашт теклоныгъэ ыкыи хагъеунэфыкыры рэ чыпшэхэр кыышыдэзыхыгъэхэм къафэгушуагъ Адыгэ Республика и Лышьхъэ ишшэрийлхэр пэльэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэцкіэрэ Къумпыл Мурат.

Мэфэкі юфхъабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м гъесэнэгъэмрэ шээнэгъэмрэкіэ иминистрэу Кіэрэшэ Андзаур, АР-м и Парламент идепутатэу, профильнэ Комитетын ишащу Шэуджэн Тембот, Адыгейм и Общественэ палатэ итхаматэу Устэ Руслан, муниципалнэ образованияхын къарыкыгъэ лыклохэр, нэмийхэри.

АР-м и Лышьхъэ ишшэрийлхэр пэльэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэцакіэрэм ишшэрийлхэр пэльэ зэнэкъоюм хэлэжьагъэхэм зэкэми игуалуу къащыфэгушуагъ. Ильес пчагъэхэм Республика и педагогическое сообществекіэ мэхъанэшхо зиэ юфхъабзэм мый зэрэштым, кілээгъяджэхэм оптиту алэклэльтикіэ зэхъожынхэм ыкыи ялпелэсэнгъэ хагъэхъоным зэрэфөлоришшэрэм къыкыгъэтхыгъ. Мыш хэлажьэхэрээр зэрээнэкъоухэрэм да-клоу, кілээгъяджэ юфшіленым изхэшэн өхүгъэ еклонлакіхэм, шыкілакіхэм ягъэфедэн шыгъуаз зэрэхъухэрээр анахь шыхъаэхэм ашыщуу къыгъэнэфагъ.

— Республика гъесэнэгъэм-кіэ исистемэ, шъолтырим ыкыи къэралыгъом зэрэлсаау хэхьонгъэ ашынымкіэ шъуигъехъагъэхэм, шъулофшэн шукукызз-реклюалірэм мэхъанэшхо зэрэлэм щеч хэлээп. Аш къыхэ-кыкіэ кілээгъяджэ щылэнгъэм чыпшэу щиубытырэм, ежь шъэдэжкыжьэу ыхырэми ахэхъо. Кыткіххуухэрэл пэлүүхэм шэнгүнгээ куухэр зэрэгэгъотынхэм, зыкыизуахынам, къыз-

Сурэтыр А. Гусевым тырмыгъ.

Адыгейм икілээгъэджэ анахь дэгъур къэнэфагъ

шхъуугъэхэе Республика ыкыи альгъою пүгъэнхэм шуулахышихо ахэль. Ильес зэкэлэльтикіхэм юф зышлэгъе ветеранхэм яопыт, ясэнэхъат фыщытыкіхэ фырялэр кілээгъяджэ ныбжыкіхэмкіэ щысэтехъитэу зэрэштым непэ тегъэгушо. Ахэм ямызакью, нэмийкі отраслэхэмийн фэдээ еклонлакіхэр ашыгъэхэдэнийн түпшылын фае. Шъо шууигъехъагъэхэм яшыхъатуу щыт зисэнэхъат хэшшыкылхофизи ыцыфхэр непэ гъесэнгъэм исистемэ зэрэшчилахъагъэр. Ныбджэгъу ляаплэхэр! Зэнэкъоюм гъэхъагъэу щышшүүгъэхэмкіэ джыри зэ сүгү къыздэлэу сышууфэгушо. Аш шууигъэгушозэ, джыри нахь льэгэлпэ инхэм шууансынэу, псаунгыгэ пытэ ыкыи щылакіхэм шууилэнэу сышууфэлъо, — къыуагъ Адыгэ Республика икілээгъяджэу Ирина

рэугоигъэхэм закыифигъазээ. Зэнэкъоюм теклоныгъэр ыкыи хагъеунэфыкырые чыпшэхэр кындызэхыгъэхэм АР-м и Лышьхъэ ишшэрийлхэр пэльэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэцакіхэр афэгушуагъ, къалэжьигъэхэр ари-тыхыгъэх. Адыгейм икілээгъяджэ анахь дэгъур хуугъэ гъесэнгъэм ичурчдэгдэни «Дэеу зылтэгъухэрэмрэ ыкыи зэхээмыхъихэрэмрэ» Адыгэ Республика еджэпэ-интернат зыфиорэм урысыззэмрэ литературамрэкіэ икілээгъяджэу Алевтина Байнова. Теклоныгъэр кыззэрдихыгъэр къээзушыхъатырэ Дипломыр, ахьщэ шуухъафтынэу сомэ мини 100-р ыкыи «Хрустальнэ пеликаныр» аш фагъэшшоагъэх.

Владимир Нарожнэр Устэ Русланэр зэнэкъоюм хэлэжьагъэхэм, къыхагъэшыгъэхэм афэгушуагъэх, гущылэ дэхабэ алагъохыгъ.

УФ-м гъесэнэгъэмрэ шэнэгъэмрэ илофшэхэм япрофсоюз организацие икъутамэу Адыгейм щылэм итхаматэу Сергей Кошкиныр зэхахъем къыщыгүшүлгээ. Юфхъабзэм

хэлэжьагъэе пстэуми ирэзэнэгъэ гущылэхэр апильхыгъэх, тапэки гъэхъагъэхэр ашыхээзэ ыпэкіэ лыкытотэнхэу къафэлэгъуагъ. Зэнэкъоюм теклоныгъээ кындызэхыгъэ Алевтина Байновам сомэ мини 10 зыосэ сертификатыр шуухъафтынэу ритыжыгъ.

2017-рэ ильесим икілээгъяджэ анахь дэгъу хуугъэ Алевтина Байновар зэнэкъоюм хэлэжьагъэхэм ацлэхэм зэхахъем къыщыгүшүлгээ, зэхэшаклохэм, жюриум хэтгэхээм, профильнэ министерствэм, анахьу АР-м и Лышьхъэ ишшэрийлхэр пэльэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэцкіэрэ Къумпыл Мурат афэрэзагъ.

Мы түн ляаплэу къыфагъэшшоагъэм узэрэргүшхощтэм да-клоу пшъэдэкіжышихуу зэрэпильыр хигъеунэфыкыгъ.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

Шэпхъэшүхэм адиштэу реклюкыгъ

Адыгэ Республика и Лышьхъэ ишшэрийлхэр пэльэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэцкіэрэ Къумпыл Мурат түгэдэг эзхицэгъэ планернэ зэхэсигъюм блэклигъэ тхъамафэм изэфхысыжъхэр щашыгъэх, зигъо юфыгъоу къэуцгъэхэм ашытегуущынагъэх, ишшэрийлхэр щагъэнэфагъэх.

АР-м и Лышьхъэ ишшэрийлхэр пэльэ гъэнэфагъэкіэ зы-

ильес хагъеунэфыкыгъэхэм изыфэгъэхвазырын ыкыи изэхэцэн шэпхъэшүхэм адиштэу зэрэштыгъэр ары. Ашкіе юфышо зышлэгъе Республика икъяцкіхэм япашхэм, мыш къыхэлэжъэгъэ пстэуми афэрэзагъ. Хэгэгү зэошхом Теклоныгъэр къызыщыдахыгъэр ильес 72-рэ зэ-

рэхъурэм епхыгъэ юфхъабзэм агъяафагъэхэм зэкэ Республика щырагъэкіхэм, ахэм цыфыбэ ахэлжьагъ.

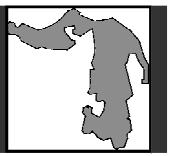
— Адыгейм имуниципальнэ образованиехэм зэкэми мэфэкір зэрифшэшүүшэу ашыгъагъеунэфыкыгъ. Анахь цыфыбэ къыззаклонлакіхэр ыкыи мэхъанэшхо зиагъэр акциу «Мыкладыжыщ полкыр» ары. Мы ильесим аш хэлэжьагъэхэм япчагъэ хэпшыкіхэр хэхуагъ,

юфхъабзэм цыфхэр зэрээрипхыгъэхэм, ар мэфэкі шылкээ зэрэхъуагъэм щеч хэлээп, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр Республика Парламентын зичээзу зэхэсигъюу иштэгээхэм зызэрэфагъэхъазырэм, аш иповесткэ итыштхэмкіэ гъэцкіхэм хэбээ къулукъуэм юф зэрэдашаар хытегуущынагъ.

(Тикорр.)

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Закъыфэзыгъазэхэрэм япчъагъэ хэхъуагъ

Урысые Федерацием экономикэ хэхъоныгъэмкэ и Министерствэ къызэритырэмкэ, «зы шъхьаныгъупчъэкэ» заджэхэрэ, къулыкъо лъэнныкъуабэ-кэ фэло-фашэр зыгъецкэлэр гупчэхэм (МФЦ-хэм) къэралыгъом щыпсэухэрэм япроцент 96-рэ къызэлъаубыты, ахэм яюшшэн зэрээхащэрэм ыгъэрэзэхэрэм япчъагъэ процент 80-м ехъу.

Адыгэ Республикар пштэмэ, цыфхэм яфэо-фашшэхэр лъэнныкъуабэхэмкэ зыгъецкэлэрэ зыгъецкэлэрэ, аш икуутэми 10-м ыкли чыпилэ структурнэ подразделение 40-м юфашшэ, ахэм республикэм щыпсэухэрэм япроцент 97,5-р къызэлъаубыты.

Системэу «Ваш контроль» зыфилорэм изэфхыхысихъхэм къызэрагъельягъорэмкэ, шъолтырым ит аш фэдэ гупчэхэм япшъэрэйхэр зерагъецкэлэрэм къяоллагъэхэм япроцент 96-р егъэрэзэх. «Зы шъхьаныгъупчъэкэ» заджэхэрэ фэло-фашшэр зыфагъецкэлаагъэхэм

япчъагъэ мы аужырэ ильэсиччым фэдиш фэдизкэ нахьыбэ хъугъэ — 2014-рэ ильэсиччым гупчэхэм нэбгырэ мини 156-рэ къяоллагъэхэм, 2016-рэ ильэсиччым мин 423-м нэсигъ.

Агъецкэлэрэ фэло-фашшэхэм ахэхъо. 2017-рэ ильэсиччым мэзаем и 1-м къыщыублагъэу гупчэхэм водительске удостоверениехэр ашаратахэх хъугъэ. Мыеекъуапэ щыэ оффисхэм урысые паспортихэр ашыбгъэхъа-зырынхэ плъэкъышт. 2018-рэ ильэсиччым къыщыублагъэу лэ-кыбым узэрэкошт паспортыр МФЦ-хэм къащыдэхъин амал юшшэшт.

Джыре уахътэм ехъуллэу МФЦ-м иофисхэм къэралыгъо ыкли муниципальне фэло-фашшэ 234-рэ агъецкэлэрэ.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКИ

Къэндзалхэм ямэфэкі

Къэндзалхэм ямэфэкі «Сабантуй» зыфиорэр яблэнэрэу зэхажагъ. Астрахань щыкъогъэ лъэпкъ зэхажхэм Адыгэ Республикэм щыпсэурэ къэндзалхэм культурэмкэ якупэу «Дуслыкым» илшыкъохэр хэлжъагъэх.

— Татарстан и Президентэу Рустам Миннихановым, Астрахань хэкум игубернаторэу Александр Жилкиным, нэмийхэм гүшшэйхэу тафхэхъуг, Адыгейм ыцлэхэм сэлам ятхыхыгыг, — къытиуагъ «Дуслыкым» ипащэу Алим Ильясовыим, — Адыгэ Республикэм ибыракъ дгээбайбатээзэ пчэгум тыкырыкъуагъ, къэндзал шъуашхэр тщыгъагъэх. Адыгейм и Лышшхэе ишшэрийхэр зыгъецкэлэрэ Къумпиль Мурат ишшуфэс тхыльхэр Татарстан и Президентэу Рустам Миннихановым факлорэр сигуалэу естыхыгыг.

Р. Миннихановыр Адыгэ Республикэм ио-фыгъохэм ашыгъуаз. Ти Лышшхэе щыгъагъ Тхъакушины Аслын, Къумпиль Мурат сэлам къарихыхыгыг. А Ильясовыим ильэсийбэх хъугъэу ишшэрийхэр дээйбу зэригъецкэлэрэм фэш ишшэеплэ шүхъафтын къифишигъыг.

«Дуслыкым» хэтхэу Алим Ильясовыр, Раббин Рахмановыр, Анна Кузахметовар Алим илья-сэхэу мэфэкыим хэлжъагъэх. А. Кузахметовом къэндзал лъэпкъ ордэдир нэбгырэ мин пчагъэ зыдэс стадионым къышуагъыг.

САХЫДЭКЬО Нурбий.

Сурэйтим итхэр: Рустам Миннихановым-рэ Алим Ильясовыимрэ мэфэкыим щызэлү-къагъэх.

Бамыкхэм шъуафэсакъ

Бамыкхэр нахьыбэ зэрэхъухэрэм ыпкъ къикъыкэ цыфхэр анахъэу зыщызэрэугъоирэ чыпшэхэм ахэр зыгъекодырэ уцхэр атыраки.

Роспотребнадзорым и Гъэ-юшшанлэу АР-м щылэм къызэриуагъэмкэ, жъоныгъуакэм и 11-м ехъуллэу гектар 1470-м щэнаутыр тыраутхагъ, анахъэу анаэ зытырадзагъэр цыфхэм зызыщаагъэспэсфырэ чыпилэ зэфэшхъафхэр ыкли хъуплэхэр арх.

— Мы мафэм ехъуллэу медицинэм ичурчденихэм бамыкхэр зэцэкъэгъэ нэбгырэ 231-рэ къяоллагъ, ахэм къэлэццыкъу 100 ахэт. Ахэр мэзхэм, дачэхэм, зызыщаагъэспэсфырэ чыпилэхэм къашыхэпкъагъэх. Джаш фэдэу унэе хъызмет зиэхэу былымхэм ахэтхэри бэу къяа-

лэх, — къышуагъ Роспотребнадзорым и Гъэ-юшшанлэу АР-м щылэм.

Чыопсым къышызыкъуухъэрэ цыфхэр нахь зыфэсакъыжынхэу, бамыкыр къызымыгъеклонлэрэ шыкъехэр агъэфедэнхэу специалистхэр къяджэх. Щыгъынхэр, лэпкъ-лъэпкъхэр къэллэхъанхэ фае. Бамыкыр къызыллэгъуэйкъэ, ишкэлэгъэ лэмэ-псымэхэр бгээфедэхээзэ пкыышольм псынкъуэ къытепхын ыкли медицинэ учреждением охьтэ къэлкым къыкъоцл уеклонлэн фае.

(Тикорр.).

Гъогур зэфашигъ

Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэшым хиургиемкэ икорпус диагностическэ гупчэ къышашынханэу зэрэрагъэжъагъэм ехъигъэу урамэу Жуковскэр (урамхэу Пушкинским ёцэлэхэмээрэ Комсомольскэрэ азыфагу) 2017-рэ ильэсиччым жъоныгъуакэм и 4-м къышегъэжъагъэу 2018-рэ ильэсиччым тыгэгъязэм и 20-м нэс зэфэшыгъэшт.

Адыгейм и Къэралыгъо автоВИспекции гъогурыкъоным хэлжъэхэрэм закынфегъазэ са-

ругр шъхъаиэу, Краевой клиническэ сымэджэшым кардиохирургиемкэ иотделение ипащэу Максим Борисовыр. — Си-юшшэхъо, кардиологэу Татьяна Серовар сиgyусэу зыгу узырэ сабьеу республикэм исхэр тыуплэкъущых, врачэм гүшшэхъо тафхэхъущт. Зищыкъагъэхэр зэкэлэ тисымэджэшт тшэнхэш, операции тшынхэуамал непэ тил.

Ильэс 7 зыныбжь Къонэ Алхъам янэ тызэрэшигъозагъэмкэ, къызыхъуэй щегэжъагъэу ыгу мэузы. Непэрэ мафэм ехъуллэу тло операции ашыгыг. Краснодар къикъыгэ врачэм къышэрагъэльэгъуагъэмкэ, ипсаунгыгэ изытэ зэхъо-кыныгъэшо фэхъуягъэп. Тызхэт ильэсиччым ишкэлэгъу мазэ джыри ауплэкъущт, ящэнэрэ операции зыщашыгъщт уахътэр къаишт.

Краснодар къикъыгэ врачэм къэлэццыкъу 30-м ехъу ауплэкъу. Нахь игъэкъотыгъэу узэллэгъуыш, операции пшын фэе сабийхэр агъэнэфагъэх.

Гъонэжыкъо Сэтэнай. Сурэтыр йашынэ Аслын тырихыгъ.

къыныгъэ нахь къышхагъэфенэ, гъогу тамыгъэхэм яшапхъэхэр амьукоюнхэу ыкли пэшорыгъэшьэу а чыпилэр къы-

зераухъащт шыкъеэр къыхынэу.

Сурэтыр йашынэ Аслын тырихыгъ.

«МИР»-М ИКЪЕЖЬАП!

Бюджетникхэмрэ пенсионерхэмрэ 2018-рэ ильэсүүм бэдээгүйм и 1-м нэс национальнэ платежээ картэу «Мир»-м тараагъяжыщых. Пенсионерхэр цыкыл-цыклоу, якартэхэм яухаэ зэрикырэм елтыгъэу, кээмрагэсцых. Мы юфыгъор 2020-рэ ильэсүүм бэдээгүйм и 1-м аухынэу Президентэу Владимир Путиным унашьо ышыгь.

Ильэсэу кэорэм бэдээгүйм и 1-м кыншгэжьеагъяу Урысые Федерацием ахьщэ зыщаатырэ пстэуми картэу «Мир» зыфалорэмкэ лэжьаклэри пенсиери кынрахын амал яэ хууцт. Ау ахьщэ йэрлихъяхэр кыншгэжьеагъяу агъафедэнэу хууцт. Интернет гъэфедэн амал зымынэ предприниатиехэм ар анэсвтэл.

Адыгейим финансхэмкэ иминистрэу Долэ Долэтбый мы

юфыгъом фэгъэхыгъэу кыншгэжьеагъяу агъафедэнэу хууцт. Предприятиехэм зымынэу миллион 40-м къеихъяхэрэм картэу «Мир»-р мы ильэсүүм чээпьюгъум и 1-м кыншгэжьеагъяу агъафедэнэу хууцт. Интернет гъэфедэн амал зымынэ предприниатиехэм ар анэсвтэл.

Адыгейим финансхэмкэ иминистрэу Долэ Долэтбый мы

кээм Урысые Федерацием 2014-рэ ильэсүүм төхөн фаеу хууцт. Дунээ ахьщэ Ыгын гъэпсыкэлм урысые банкхэм ядэлжьээн зыщаагъетым, цыфхэм ялэжьапки ящэн-къэшэфыжыни кынэу хууцт. Владимир Путиным унашьо ышыгь Урысые Федерацием ехж ахьщэ Ыгын гъэпсыкэлм шхьафит зэтригъэуцонэу.

Президентим унашьо кынделтытэ 2020-рэ ильэсүүм нэс «Мир»-м игээпсын аухынэу.

КЬАТ АЛЫЙ.

УНЭШЬУАКІЭХЭР

ЕджапІэхэр икъухэрэп

Правительствэмрэ Урысые Федерацием ишъольырхэмрэ ильэси 10-м кынкоц 1-м икъухэрэп ашынхэу пшъэрыль зыфагъяуцужыгь. Ар проект шъхьаIэхэрэп хабзэр зидэлажьэхэрэм ашыщ хууцт.

Премьер-министрэу Д. Медведевым кыншгэриуагъэмкэ, еджапІэхэр икъу тиIэхэр, ашкыхкэлээ кыншгэриуагъэмкэ смендэлтэй-щэу зыншдэхэрэе чыпIэхэр джыри щыIэх.

Аухыраэ ильэситур ары еджапІэхэм язэтгээпсихан пэуагъяханэу федеральнэ бюджетим ахьщэ кынхагъякы зыхууцжээр, сомэ миллиард 50 фэдиз чыпIэхэм афагъяхыгъах. Тапэкли ахьщэм кынхагъяхонэу пшъэрыль зыфашыкы.

Тызхэт ильэсүүм еджапІэхэм сомэ миллиард 25-рэ атырагъякодэшт. Шъольырхэм еджапІэхэр 80 фэдиз ашашынэу ягүхэлт, ахэм кэлэдэжкэо мин 57-рэ фэдиз ашеджэшт.

Урысие Федерацием гъесэнгъэмкэ и Министерствэ илаштээ Ольга Васильевам кыншгэриуагъэмкэ, еджапІэхэр нахыбэу ашы къес нахыши. Сабыйхэр зэкэ гупсэфэу еджапІэхэм кыншгэриуагъэмкэ хуме,

рахъухьэгъахэм фэдиту агъэпсын фаер. «Аш пае гупчэ фондым джыри сомэ миллиарди 10 кыншгэриуагъэмкэ хуме», — elo O. Васильевам.

Гъесэнгъэм иофишшэхэм лэжьапкэу аратыши шенгэу арагъэгъотыши, уахтэм диштэрэ егъэдже гъесэнгъэм амалхэр кыншгэриуагъэмкэ творчествэм зыншдэхэрэшомбъущими мылькуз щыкагъ.

Гъогухэм язытет ымыгъэрэзэрэ пстэури зыншдэхэрэ альэккыщ приложение Росавтодорын егъэхъазыры. Бэдээгүйм кыншгэриуагъэмкэ Урысие ичыгээ зэфэшхъафхэм ашыпсэурэ цыфхэм ягумэкыгъохэр кыншгэриотыкырэ тхыгъэхэр аш рагъяханхэ альэккыщ.

Росавтодорын илаштээ Игорь Астаховим кыншгэриуагъэмкэ, тхыаусыхэ тхылъэу алэххэхэрээр зэкэ гъогоу зигугуу кыашыхэрэм альыпльэн фэе куулыкхэм афагъяхыщих. Гъогухэм щыкагъэу ялэхэр дагъэзыхынхэм пае пэлээ гъенэфагъэхэр афагъяхыщих. Гъогу куутагъэхэр, асфалт зытемылъжхэр, посы зэрүүцоре итугъэу ялэхэр амьгъэцэккэжыгъэхэм, ятлонэрэу приложением утхэн уфит. Росавтодорын юфым рыхкорэр зэрэхтэй кыбарыр кыафэтагъэхэм афигъяхыщих.

Гъогухэм язытет лынгэлээрэ куулыкхэр а гъогур зыншгэриуагъэмкэ зэшүеухыфэ үүж икыщтэп.

Дэгъур ашэфы, мыдэгъумэ...

Къэралыгъо Думэм ивице-спикерэу Ирина Яроваям, ар партиеу «Единэ Россиен» ифедеральнэ мониторинговэ купэу «Честная цена» зыфилорэм илашт, бэрэ кыншгэриуагъэмкэ хуме, ашыщ тучанхэм кыафашэрэ халыгъур ыкын нэмийк шхыныгъохэр амьшэшүүгъэхэм, ахэр кыншгэриуагъэмкэ хуме зэраратахыхэрэр.

Правительствэм хэтхэмрэ единороссхэмрэ джыри а юфыгъом тегущыагъэх. И. Яроваям кыншгэриуагъэмкэ, тучанхэм алахыгъэ халыгъур щыщэу къэратахыхэрэ халдажыгъэ тонн миллионон фэдизим хашыгъэу мэхъу. Аш икыншгэриуагъэмкэ хуме зэраратахыхэрэр шоемык.

Щапэхэм аратыгъэ халыгъур кыншгэриуагъэмкэ хуме зыншдэхэрэ ар зыгоцхэрэр. Ау халыгъур амьшэфынхыр кыншгэриуагъэмкэ итугъу кыашырэп. Халыгъур

дэгъумэ, тучан постами ашашэфы. Мэклайхэм кыншгэриуагъэмкэ, изытет цыфхэм ягумэкыгъохэр кыншгэриуагъэмкэ, аримытыгъимэ? Амьшэфыгъэ халыгъур ыуасэ

халыгъур тучантесим е щэфаплэр зыншдэхэрэ амьшэфынхыр кыншгэриуагъэмкэ, аримытыгъимэ? Амьшэфыгъэ халыгъур ыуасэ

халыгъур тучантесим е щэфаплэр зыншдэхэрэ амьшэфынхыр кыншгэриуагъэмкэ, аримытыгъимэ? Амьшэфыгъэ халыгъур ыуасэ

(Тикорр.).

ВИЧ/СПИД-м илъыкыгъэхэр агу къызщагъэкъыжырэ мафэм ехъулэу

Мэзиплым – нэбгырэ 39-рэ

**2017-рэ ильэсүүм мэлъылфэгъум и 1-м
ехъулэу ВИЧ-инфициер яэу нэбгырэ
800-м ехъу Адыгэ Республика м щыпсэоу
агъеунэфыгъ. Мы узым къыхэкіэу нэбгы-
рэ 200-м ехъумэ ядунаи ахъожьыгъ (1997-рэ ильэсүүм къышыублагъэу).**

ВИЧ-инфицирем ылъэнүүкөлө юфхэм язытет нахь дэй мэхъу. Мы узир зиэ цыфхэм ялчагъэ хэхъо, зепахыжынүүм ишынагьо нахь ины мэхъу.

Тыэхэт ильэсүүм пыкыгъэ мэзиплым республикэм ВИЧ-р яэу нэбгырэ 39-рэ къыхагъэштигъ, блэкыгъэ ильэсүүм нэбгырэ 18 агъеунэфыгъяар. Мы узир яэмэ зэрэгшэлэнэ Урысыем щыц нэбгырэ 16729-мэ, йэкыб къэралхэм ашыц нэбгырэ 1625-мэ медицинэ улъякъунхэр ти Гупчэ шакуугь.

Непэр мафэм ехъулэу тишьольтыр щыпсэурэ цыфхэм ВИЧ-инфицирем ехъигъэ тестирование ашынүүм пае ишыкыгъэ фэло-фашэхэр Адыгейим щизэшуахыгъэх.

Мэлъылфэгъум и 1-м ехъулэу мы узир зиэ республи-

кэм щыпсэурэ нэбгыри 186-мэ антиретровируснэ терапие афашигъ, ахэм ашыцшоу нэбгыри б-р къелэцькүх.

Социальне-культурнэ инициативэхэмкэ Фондым ипрезидентэу С. Медведевам игу-къелэх, жъоныгъуакэм и 15-м къышгэжэхъяа и 21-м нэс Урысыем щыц нэбгырэ 16729-мэ, йэкыб къэралхэм ашыц нэбгырэ 1625-мэ медицинэ улъякъунхэр ти Гупчэ шакуугь.

Министерствэхэр, ведомствэхэр, къэралыгъо ыкыи нэмүүк учреждениехэр, общественнэ организациехэр зэктотхэу мы узым пэуцужынхэр, ВИЧ-инфицирем къызыдихын ылъекыцшт гумэкыгъохэм цыфхэр

ашаагъэшгээнхэр, аш зызери-ушийомбүрэ шыкыр альягъэ-

иэсүүр ары юфхъабзэм ип-шъэрлыгъ. Япсауныгъэ изытет, алкъышыол нахь лыгъппээнхэм фашх, фагъасэх.

Цыфхэм мы узым фэгъэхъыгъэ нахьыбэ къебар зэхахынүүм фэлорышшэшт юфхъабзэхэр акцием къыдыхэлтыгъэхэу республикэм щизэхашштых. СПИД-м ыкыи эз-

иухыгъэштых, номерэу 52-10-51-мкэ «линие плтырым» юфышшэшт.

Акцием къыдыхэлтыгъэхэу республикэм ит гъесэлэ учреждениехэм юфхъабзэм зэфэшхъяафхэр зэхашэнхэ альягъыт. Спортым фэгъэхъыгъэ зэнэкъокъухэр рагъекъокъынхэ, СПИД-м ехъигъэ къебархэр зытет тхъялэхэр агошын, флешмобхэр, нэмүүхэри ашынхэ альягъыт.

Цыфхэм мы узым фэгъэхъыгъэ къебару ашшэрэм хэгъэхъогъэным ыкыи ежэ фаеу зызыупльяафхэрэум ялчагъэ нахьыбэ хууним пае «Всероссийская неделя тестирования на ВИЧ» зыфилор юфхъабзэм фэгъэхъыгъэу АР-м псауныгъэр къеухумгъэнымкэ и Министерствэрэ СПИД-м ыкыи зэпахырэ узхэм апэуцужыгъэнымкэ Гупчэмрэ яофициальнэ сайтхэм нахь игъекотыгъэ къебархэр къарагъэхъяа.

СПИД-м ыкыи зэпахырэ узхэм апэуцужыгъэнымкэ Гупчэм иврач шъхыаэу Л. В. МАРТЬЯНОВА.

ХЭБЗЭУХҮМАКЮХЭМ КЪАТЫ

Машинэ езыфыжьэгъагъэр къаубытыгъ

2016-рэ ильэсүүм ибжыхъэ, Тэххүтэмыкье районым ипоселкэу Яблоновскэм щыпсэурэ ильэс 38-рэ зыныбжь бзылъфыгъэм иавтомобиль зэ-

рэшшурафыжьагъэм фэгъэхъыгъэ къебар полиции икъулкышшэхэм къаалэхъяа. Хэбзэхъуухымакюхэм уголовнэ юф къызэуахыгъ, мы бзэджэшшагъэр

зезыхъагъэр къыхэгъэшгээнхэм фыгтээспыкъяэхэе оперативнэлыхъон юфхъабзэхэр зэхашгэх. Полицайскхэм зэрэгтээхъыгъэмкэ, бзэльфыгъэм ипсэуплэ ынэ ытуыгъэ машинэр чэцшым ыафыгъ, ар гьогум къытхъяаэхъэгэе хуульэшгэхэм ахэфагъэр.

Бзэджэшшагъэр зызерахьаагъэм ынэ мэфэ заулэ тешлахъэе зылтыхъущтыхъэхэе автотранспортыр гъунэгъу шъолтырым игъогу горэм щичаадзыхъыгъэу къыщагъотыхъыгъ. Ар зечъэжыщтгээп, езыфыжьагъэм зи ыаук къыгъэнаагъэр. Мыш къыхэкыкъэ бзэджашшэм игъеунэфын къинибэ къыпыкыгъ, ау полицайскхэм къемыуухэу япшээрлэхэр зэрифшшуашэу агъецкэлгъ, аш шуагы къытхъыгъ.

Мы мафэхэм хэбзэхъуухымакюхэм къебар къаалэхъяа мы бзэджэшшагъэм Краснодар краим щыпсэурэ ильэс 33-рэ зыныбжь хуульфыгъэр хэшгэгъэн ынэ ытуыгъэхэу. Къызэрэнэфагъэмкэ, ынэлэхээр зезыхъагъэр зэгүцаафхэрэр къаубытыгъ, уголовнэ юфыр хэбзэхъуухымакюхэм зэхахы.

Къикы, мэшюку гьогум хотэу станицэу Джаджэм ынэ ынэкъокъэ зигъэзагъ. Мы мэфэ дэдэм пчыхъэм сыхьатыр 8-м адэж къутырэу Прогрессым пэмычхъяа ар ѿштэгъу. Мыш машинэ горэм къышигъяа итыхъяа, а чынлэхээр зигъэзагъ. Щыгыгъэр: Виктор Рошинир зигъэзагъир зигъэхэрэм е ехъигъэ къебар горэ зылэхъэлхэм хэбзэхъумэкъо къулыкъухэм закынфагъэзэнэу къялъэху. Телефон номерэу шъузытеон шъульэкиштхэр мыш фэдэх: Мынкъуапэл — (8772) 59-64-00, Джаджэм районымкэ — (87779) 9-12-82 е 02.

Зыдэштыгъэр шъоштэмэ...

Адыгейим ихэбзэхъумэкъо къулыкъухэр лъэхъу Джаджэм районым истаницуу Дондуковскэм щыпсэурэ Рошин Виктор Юрий ыкъом. Ар 2002-рэ ильэсүүм къэхъу. Ильэсэү тызхэтим, мэлъылфэгъум и 13-м, сыхьатыр 16.00-м дэжь ар иунэ икыгъ ыкыи джы къыз-нэсигъэм зыдэштыгъэр ашшэрэп.

Итеплэхкэ ар зыфэдэр: ильэс 15 фэдиз ептышт, ильэ-

гагъэ сантиметри 165 — 170-рэ мэхъу, одэу зэхэлт, ышхъац шуцэ-цырыф. Щыгыгъэр: футболкэ ежъашу, гъончэдэж шуц, калошэ шуцэх. Зэрэгтээхъыгъэмкэ, мэлъылфэгъум и 13-м сыхьатыр 17.00-м дэжь къэлэ Іэтахъом машинэ горэм къыгъяауци, станицэу Дондуковскэм пхырыкырэ мэшюку зэптыркылэх нэсигъ. Нэүжум автомобилым

Адыгэ Республика Юфшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республика юфшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ 2012-рэ ильэсүүм бэдээгъум и 6-м ышыгъэ унашъоу N 145-р зытетэу «Урысые Федерацием идээкъулыкъушшэхэм, хэгъэгү клоц юфхэмкэ икъулыкъухэм яофишшэхэм янагъохэм арысхэу унагъом ышхъэ зышшокъодыгъэхэм яунэе унэхэм ягъэцкэлжын пае ахьшэ къыхэгъэкъыгъэнэу» зыфилор юфхъабзэм фэло-фашэм игъэцкэлнкэ Адыгэ Республика юфшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент хэсэгъэным ехъилагъ» зыфилор юфхъабзэм фэшшыгъэхэм фэгъэхъыгъ.

Хэбзэгъэуцугъэм диштэу гъэспыжыгъэным фэш юнашъо сэшы:

1. Адыгэ Республика юфшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ 2012-рэ ильэсүүм бэдээгъум и 6-м ышыгъэ унашъоу N 145-р зытетэу «Урысые Федерацием идээкъулыкъушшэхэм, хэгъэгү клоц юфхэмкэ икъулыкъухэм яофишшэхэм янагъохэм арысхэу унагъом ышхъэ зышшокъодыгъэхэм яунэе унэхэм ягъэцкэлжын пае ахьшэ къыхэгъэкъыгъэнэу» зыфилор юфхъабзэм фэло-фашэм игъэцкэлнкэ Адыгэ Республика юфшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент хэсэгъэным ехъилагъ» зыфилор юфхъабзэм фэшшыгъэхэм фэгъэхъыгъ.

2. Къебар-правовой отделын:

— мы унашъо Адыгэ Республика юфшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ исайтэр Адыгэ Республика икъэралыгъо хабзэ игъэцкэлжыкъо къулыкъухэм яофишшэхэм Интернет-сайтэр аригъэхъанэу;

— мы унашъо гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэ къэс къыдэкъырэ тхъялъэу «Адыгэ Республика ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцогъяа» зыфилор юфхъабзэм къашыхиутынэу;

— Урысые Федерацием ишшолтырхэм яшэпхъэ правовой актэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае мы унашъо Урысые Федерацием юстициемкэ и Министерствэ Адыгэ Республика юфхэмкэ и Гъэлорышшапэ Іеклигъэхъанэу.

3. Официалнуу къызыхаутырэ нэүж мэфи 7 зытешшэхээ мы унашъо къучиэ илэ мэхъу.

Министрэ МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мынкъуапэ, мэлъылфэгъум и 4, 2017-рэ ильэс N 78

МЫХҮРЭ ЩИП

ЖЫХАРЗЭМ КЫРИХАКЫГЪЭР

Бзылъфыгъэу Рене Трута ошэ-дэмешеу къежьэгъэ жыхарзэхом ыпхуати, метрэ 240-рэ фэдизэу дихыгъягъ, такъик 12 тешагъэу километрэ 18-кэ иунэ пачыжъэу кыщагъотыжыгъ. Аш ытхакумэ лъэнкъо пытыжыгъэп, ышхыац итыжыгъэп, ыпкышъол зэрэштигъэу зэхэулыгъэгъагъ.

Рене сымэджэцым бэрэ кыщагъэзэгъэх. Кызычашыгъым кыщагъигъэп кыльотжыгъ: «Мафэр рэхьатыгъ. Видеокамерэр хэзгъэнагъэу, сурэтхэр зытесхыхъэу ыпашхъэс ситыгъ. Къэхъугъэр сымышеу, тхъалэ гүгъэ псынкэм фэдэу жыгъэхом сипхьотагъ. Мэксхуу къэлэрэр хыльэхэр зезишэрэ мэшокум кыпылуу кырэм фэдагъ. Шойхэр, пыдзафэхэр, чыг кытамэхэр бэу кыссеутэхытгъэх. Стхакумэ джабгуу лъэшэу къэузыгъ. Жыхарзэм нахь лъан-

гъэу сыйэрэдихынэр къасшээз, сиакыл сыйшигъагъ.

Рене зыкыизешэжыгъ, юшхэ лягэ горэм тэлтигъ. Полицием илофышэхэу къэзгъотыжыгъэхэм, ежым нэмикэу жыхарзэм цыфхэм ашыц зи зэримыгъэфыгъуагъэр кыфалотагъ. Ар зыхъугъэр 1997-рэ ильесыр арыгъэ. Рене ильес 31-рэ ыныбжъ, Оклахома (США-м) щэпсэу.

Аш фэдэхэр нахынеки хуягъэхэз цыфхэм къатхыжыгъэх. Гүшүлм пае, 1984-рэ ильесыр Германием ит къа-

лэу Франкфурт-на-Майне пэмычыгъэжъым къэлэдэжкло 64-рэ дихыгъехи, зи къащымышыгъэу, тиркүүи атэмыльэу, жымы зыщижынегъэхэ чыпээм метришээ фэдизкэ пэудзыгъэу чышхашъом кытеуцожыгъагъэх.

Ильеси 6 зыныбжыр кыщагъ

Афганистан щыщ хульфыгъэу Муххамед Карим бэмышэу агъэтысыгъ. Аш ильес 60 ыныбжъ, бэмышэу кыщагъ. Кыщагъэм ильеси 6 ыныбжыр.

«Пшэшьажын янэ-ятахэх шухъафтынэу кысатыгъ», — къариуагъ Муххамед полицием илофышэхэм.

Ежыр ефэнд, динир ишынкъэу елэжы. Кызыщагъэм мээйтү фэдиз текыгъэр. Пшэшьажын зыклимыгъэгумэкыгъэу тхъэльянэ ешы,

врачхами ар къагъэшынкъэжыгъ.

Ефэндым сабыир шъэфэу кымыщагъэу елтытэ, джэгум нэбгырэ 40 фэдиз щылагъэу къело. Пшэшьажын Муххамед зэрэшыннэрэм нэмикэу зи кылорэп. Ау чыпээм полицием ипащэ зэригъэунэфыгъэмкэ, пшэшьажын цыклюр янэ-ятахэх къашуатыгъу. Ар зышагъэр ары Муххамед Карим сабыир кыфэзыщагъэри (хуауми кырищагъа?)

Пшэшьажын цыфхэм зыщамыгъэгумэкыщ чыпээм щыагъ, Муххамед хабзэр зэриукъуагъэм пае Шоф зэхифыщ.

Мэшокум ипащэ сабыир кыгъэхъугъ

Кисловодска къикэу Тындэ къор мэшокур къеуцуплэу «Миасс» зыфиорэм нэмисызэ кыззетеуцон фаеу хуягъэ. Ростов кыщитысахъэгъэ бзылъфыгъэ лъэримыхъэм исабий къэхъунэу «фэягъ».

Бзылъфыгъэр мэшокуу юф щызышээрэ кулыкъушэхэм ялъэугъ ыпныгъэтуу кыфэхъунхэу, «Ипныгъэтуу пынкъэр» кымысизэ мэшокум ипащэ Олег Чернышевым вагоным сабий цыклюр кыщигъэхъугъ. Проводникхэр илэпнэгъхэу сабий цыклюм ыны-

быдж паупкыгъ, зэкялъэхъягъ. Мэшокуу гъогум кыщыхъугъэ пшэшьэ-

жыери, аш яни Миасс дээс сымэджэцым арагъэшагъэх.

Кыблэ-Урал мэшокуу гъогум ипресс-къулыкъ ипащэу Н. Драгомирецкам кызыэриорэмкэ, мэшокхэм ялофышэхэм цыфыр ошэ-дэмешеу къэсымэджагъэмэ апэрэ 1981-рэ зэрэрагъэштыр арагъашэу хубэ, сабыир кызыэрбэхъуцтыри ахэм ашыц. Статистикэм кызыэригъэльягъорэмкэ, мазэ пэпчээ зэ нахь мыхуми мэшокхэм ашыц сабий кыщагъэхъу, ахэм кызыэрбэхъуэр къэзэшынкъэжыгъэрэхъу тхылтиту къафыртыхыкы. Зыр сабий пстэумэ къараптырэм фэд, адрэм «Свидетельство о рождении в поезде» ылоу тетхагъ.

Миасс сымэджэцым ашыц сабыир зи тхъамафкэ кычалхъягъигъ. Мэшокуу гъогум илофышэхэм аш апэрэ шухъафтынир фашыгъ, янэ игүсэу ар зыджеэгъэгъэ къалэу Курган машинэ пынкэмэ нағээсигъэх.

Операцие зыфишыжыгъ

1961-рэ ильесыр Антарктидэ къогъэ шэнэгъэлэж купым зи врач ахэтыгъ, ар Леонид Рогозинир арыгъэ.

Ошэ-дэмешеу ар икэлтый нэшүү кыгъэгумэкыгъ, узым кыригъээгъ. Ежым кыгурлыгъэтигъ къэтый нэшүүр хэупкыгъээн зэрэфаэр, армырмэ, ар къэон зэрильэхъицтыр. Л. Рогозинир сымэджэц горэм ращэнэу транспорт ялагъэп, ежыр ыльякъо тетышуцтыгъэп. Рогозинир ыльякъо кытэцжыкъи иоф ыуж ихъажыгъягъ. Аш лыгъэу къыхэфагъэр зэрэдунаа джыри щащэшагъо. В. Высоцкэм аш орэд фиусыгъэу кылощтыгъ.

Базэм нэсигъэ цыфхэм зишигъагъ къекын зи ахэтагъэп, зыщыгугъын щылагъэп. Икъаруу ымыуухыэз ежэжырэу операцие зыфишыжынэу Леонид тыриубытэгъагъ. Нэбгырэ заулэ илэпнэгъо врачым икэлтый нэшүү кыхиупкыгъ. Мигузажуу, хэт ылорэм ышээрэми апымыльэу, аш операциер зыфишыжыгъ. Такъикитф пэпчээ ышхээ къэмынэзэн ыкчи ыгу къэмитхамыкъэнэ фэш зигъэпсэфыщигъ.

Операцием ишын сыхатитло пыллыгъ. ышхъягъыкэ гъундажуу кыдалигъын эшэн фаер рильэгъуцтыгъ. Юрий Гагаринир космосын биби цыфхэмэпкым щымыгъупшэжын лы-

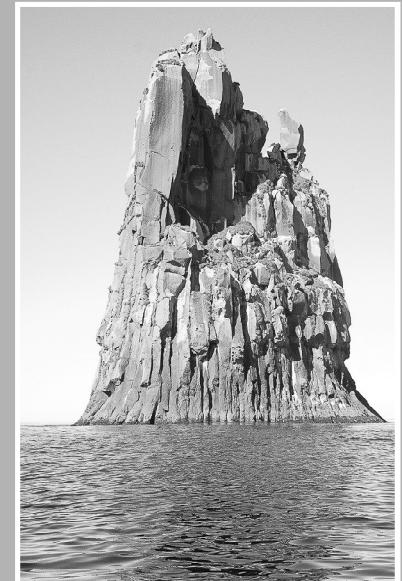

хуягъын эшэн кызыэрхэфагъэм ежыри операцие зыфишыжынным тыригъэгушуухъэгъэнки хүн. Ар зы-

Псыхъор къодыгъэ

Шэнэгъэлэж къодыгъэ зэрэгзэрихъокырэм рапхы. Икыгъэ ильесыр штэмэ, мээзэм Америкэм фабэр градус 12-м щынэсэу къыхэкыщтыгъ, Австралии цыфхэм фабэр щафэшчэштыгъэп, Африкэм чылэ щилэштыгъэх. Аш фэдээ зэхъокынгъэхэр специалистхэм зэрэдунаа нахь фабэр зэрэшхъурэм рапхы. Псыхъор зэрээкэлэгъэми ушхъагы фашырэр Канадэ анахь мылъэ инэу ит Каскавуми зыфиорэр нахь пынкэу къэжьюу зэрэригъэжыгъэр ары. Мылъэр нахь цыклю зыхъукэ, псыхъохэм пыэр анэмисыжыгъэу егүкъых.

Чыпээгъэшынхэр зэрэчышхъашоу илэх. Ахэр пльэгъунхэм пае къэралыгъ зэфэшхъафхэр къэмикүхэхэм хууцт. Урысые Федерацием ичыпээ хыалэмэтхэм язакъоми, зэбгээлэгъунхэхъумэ, гъашээр икүштэп.

1945-рэ ильесыр пыгъэхъунэу Уруп СССР-м идзэхэм аштэгъагъ, 1946-рэ ильесыр РСФСР-м ичыгүхэм ар ахгэхъэгъэгъагъ. 1981 — 1983-рэ ильесхэм урыс шэнэгъэлэжхэм мыш урыс цыфхэмэпкым щыщхэр зэрэшыпсэшүүтэгъэхэр къыхагъэшыжыгъ. Нэжжым Уруп дышээ кыщычахэу рагъэгъагъ, дышшэу тонни 8-м, тыжынэу тонни 40-м ехъу пыгъэхъунэм кыщычэпхышуунэу кыщыхагъэшыгъагъ.

ТИКЪЭГЪЭЛЬЭГЬОНХЭР

Унагъом уегъэгъузэ

**КъюкыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэхмкIэ
Къэралыгъо музееу Мыекуапэ дэтэм къышызIуа-
хыгъэ къэгъэльэгъоныр суретышIхэу Павел ыкIи
Наталья Мартыненкхэм яофшагъэ фэгъэхыгь.**

Музейм ишацэу Кушъу Нэф-
сэт зэхахъэм къизэрэшиуа-
гъэу, зэшхъэгъусэхэм ашыре
сурэтхэр щызэнгъэм епхыгъэх.
Яшхаоу Мефодий искуствэм
хэщагъэ хъугъэ, исурэтхэр гъэ-
шэгъоных. Адыгэ Республикаем
исуретышIхэм я Союз итхам-
атэу Хъуажъ Рэмэзан анахъеу
ынаэ зытыридзагъэр шьо зэ-
фэшхъафхэр зилэ пкыгъохэр
Мартыненкхэм дахэу къагъэ-
лъэгъон зэралъэгъэр ары.

— Графикэ яофшагъэхэр зэтэ-
гапшэх, — къитиуагъ Хъуажъ
Рэмэзан. — Гушыгъэм пае,
плыжышьор, ежашьор, нэ-
мыкI шьохэр агъефедэхэ зы-

хукъэ, пкыгъоу къагъэльагъо
ашоигъом купкъэу иэр къиха-
гъэшын альэкы. Зэшхъэгъусэ-
хэр зэнэкъокъухэм ахэлажъэх,
шытхуцIэхэр къыдахых.

Искуствэ лъагэм къитетгүш-
иээ, Адыгэ Республикаем куль-
турэмкIэ и Министерствэ иот-
дел ишацэу Шэуджэн Бэлэ ис-
куствэр тарихым, лъэпкэ зэ-
фиштикIэхэм япхыгъэу зэрэ-
штыр зэгъэпшэн амалхэмкIэ
къыхигъэшыгь. Суретэу ашыхэ-
рэр Адыгейим ичыопс ехыл-
лагъэх. Хъаджэхьу фэгъэхы-
гъэр бэ.

Пэсэрэ лъэхъаным къышыу-
благъэу унагъом щагъефедэхэ

пкыгъохэр зэшхъэгъусэхэм къа-
гъуоигъэх. Анахъеу пхъашIэм
ишикIэгъэ 1эмэ-псымехэр лъэ-
гъуухъэх. Пхъэхыр, уатэр, гъу-
чахъор, фэшхъафхэри унагъо
пэпч ишикIагъэх.

Мартыненкхэм дахэу къагъэ-
лъэгъон зэралъэгъэр ары.
— ТисурэтхэмкIэ, къетуугъоин-
ре пкыгъохэмкIэ цыифхэр дгъэ-

гъазэхэ тшоигъу, — къелуватэ
Павел Мартыненкэм. — Инэм
лоф щигшэх, искуствэм ишуа-
гъэх Адыгейим, Краснодар кра-
им ныбджэгъубэ аштыи.

Стлашьу Юр, Къуанэ Аслъан,
Къэзэнэ Юсыф, студентхэм, фэ-
шхъафхэм музейм ташыукальгэ,
ягуалеу къэгъэльэгъоным зэр-
плыхэрэр къитауагъ.

Суретыр музейм къышытет-
хыгъ.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыздзы-
гъэкIыэр:
Адыгэ Республи-
кам лъэпкэ¹
ИофхэмкIэ, ИэкIыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адыярIэ
зэпхынгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкIэ и Комитет
Адресир: ур. Кре-
стъянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъяIэм
игуадзэ:
52-49-44,
пшъэдэкIыжъ
зыхырэ
секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зышаушыхьаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокъэтин-
хэмкIэ ыкIи зэллы-
ИэсикIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэйоры-
шапI, зэраушыхь-
атыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаухаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчыагъэр
4023
Индексхэр
52161
52162
Зак. 768

Хэутынным
узыкIэтихэнэу
щыт уахътэр
Сыхыатыр
18.00
Зышаухаутырэр
уахътэр
Сыхыатыр
18.00

Редактор
шхъяIэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяIэм
игуадзэр
МэшлIэкъо С. А.

ПшъэдэкIыжъ
зыхырэ секретарыр

ЖакIэмыкъо
А. З.

САМБО

Апэрэ тренерым фэгъэхыгъ

Урысые
изаслуженнэ
тренерэу Бэр-
зэдж Шыхъам
фэгъэхыгъэу
самбэмкIэ зэ-
Iухыгъэ шIэжъ
зэнэкъокъу
яишэнэрэу
Еджэркъуае
щыкIагъ.

1999-рэ ильэ-
сум ыкIи аш
ыуж къэхъуго
кIалэхэр бэнэ-
пIэ алырэгъум
щызIукIагъэх.

Дунаим самбэм-
кIэ гьогогу 11 ичем-
пионэу, Урысые и
Къэралыгъо Думэ
идепутатэу Хъасанэ-
къо Мурат иалэрэ
тренерэу Бэрзэдж

Шыхъам къуаджэм щыщ кIалэ-
хэм плунгыгъэ дэгъу ятыгъэнэм
пылтыгъгь. Хъасанэкъо Мурат
къизэрэтиуагъэу, тренер Иэпэ-
ласэм идунаи ыхъожыгъэм, ишуа-
гъэхэр къытхэт. Адыгэ Республикаем,
Краснодар краим ашыщ ныбжыкIэхэу япчагъэ-
кIэ 150-м къеихъуэх Еджэркъуае
щызэнэкъокъуагъэхэм ялэпэлэс-
нэгыгъэ зэрэхагъахъорэр къаушы-
хъатыгъ.

Краснодар краим къикIыгъэ-
хэу Урысые иныбжыкIэхэм
язэуукIэгъухэм теклонгыгъэр къа-
щыдэзыхыгъэ нэгбыри 4, Евро-
пэм иныбжыкIэхэм ячемпион-
хэр Еджэркъуае зэрэшьбэна-
гъэхэм имэхъанэ цыкIоп. Хъа-
санэкъо Мурат игъэхагъэхэм

осэ ин афашы. Гъунэгъу краим-
рэ республикэмрэ язэфишти-
кIэхэр спортым егъэптих.

Яонтэгъуягъэхэм ялтыгыгъэу
апэрэ чыпIэхэр къыдэзыхыгъэ-
хэм шуащытэгъэгъуаэ. Ацу-
мыжъ Дамир, кг 35-рэ, Гъом-
лэшк Анзор, кг 38-рэ, Дыхыу
Аслъан, кг 42-рэ, Хъакъуй Ан-
зор, кг 48-рэ, Лъэцэр Амир, кг
52-рэ, Лъышэ Хъарун, кг 56-
рэ, Лъэцэр Дамир, кг 60, Даачэ
Мурат, кг 65-рэ, Ахъмэд Маго-
медов, кг 70-рэ, Георгий Мар-
карьян, кг 75-рэ, Делэкъо Исл-
лям, кг 81-рэ, Тхъакъущынэ
Ахъмэд, кг 81-м къеихъ.

ХагъэунэфыкIырэ чыпIэхэр
къыдэзыхыгъэхэм ашыщ Лъы-
хъурэе Муратэ, Бэгъ Тимур,

Стлашьу Русльян, Алалэ Азэ-
мат, Умарджан Хадибоевыр,
Къэрэзий Рэмэзан, Іашынэ
Амир, Аарат Мгдасян, Шэ-
хэнэ Нурдин, Ардкез Акопян,
Уджыху Юныс, Бэгугъэ Руст-
льян, Джармэкъо Долэт, Тхъаз-
фэшу Азэмат, Хъатхъоху Руст-
стам, нэмыкIхэри. Хагъэунэфы-
кIырэ чыпIэхэр къыдэзыхыгъэ-
хэм медальхэр, щытхуу тхыл-
хэр афагъэшьошагъэх.

Адыгэ Республикаем самбэмкIэ
иеджапIэ ишацэу Делэкъо Адамэ
зэлукIэгъухэм яптыгъигъ, ялэпэлэс-
нэгыгъэхэр къаушыгъэхэм афэг-

шуаагъэх. Тренерхэу А. Ацуумы-
жъым, А. Гъомлэшкым, Х. Дзы-
бэм, Д. Хъакурынэм, М. Псэу-
нэм, А. Четыжъым, В. Бородин,
А. Джармэкъом, Р. Бэрзэджым,
С. Мэрэтикъом, фэшхъафхэм
агъасэхэрэм медальхэр къызэ-
редахыгъэр А. Делэкъом хигъэ-
унэфыкIыгъ.

НыбжыкIэхэм шIэжъ ялэним-
кIэ аш фэдэ зэнэкъокъухэр ти-
щыкIагъэх.

Суретыр итхэр: хагъэунэфы-
кIырэ чыпIэхэр къыдэзыхы-
гъэхэмрэ тренерхэмрэ.

Нэклубгъор зыгъэхвазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

